

Vervolgonderzoek vleermuizen
Hartebroekseweg 74, Groenlo

Colofon

Vervolgonderzoek vleermuizen
Hartebroekseweg 74, Groenlo

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever:
Dhr. Hoogantink

<i>Projectnummer en versie:</i> 01, versie 1.0		<i>Status:</i> Definitief
<i>Projectleider:</i> Ing. P.Leemreise	<i>Veldmedewerker(s):</i> Ing. P.Leemreise	<i>Rapportdatum:</i> 19 januari 2011
<i>Ligging projectgebied:</i> Groenlo, gemeente Oost-Gelre	<i>Amersfoortcoördinaten:</i> 238.23 – 451.63	

Correspondentieadres :
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

1. Inleiding

Eigenaar van de agrarische opstallen op het perceel Hartebroekseweg 74 in Groenlo is voornemens om alle agrarische gebouwen op het voornoemde perceel te slopen en ter plaatse twee vrijstaande woningen te bouwen. Om dit mogelijk te maken is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Eén van de aspecten waar naar gekeken wordt in het kader van deze ruimtelijke procedure is de Flora- en Faunawet.

Ingenieursbureau TAUW heeft een quickscan Flora- en faunawet (Verder Ff-wet genoemd) uitgevoerd. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de aanwezigheid van vleermuizen in de bestaande gebouwen niet met zekerheid kon worden uitgesloten. Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd door de Flora- en Faunawet. Indien vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn, dan dienen aanvullende maatregelen genomen worden ter bescherming van deze soort. Vervolgonderzoek werd noodzakelijk geacht om met zekerheid iets te kunnen zeggen over de aanwezigheid van vleermuizen in de gebouwen. Tauw heeft haar bevindingen gerapporteerd in het rapport met het kenmerk: N001-471499HAV-baw-V01-NL.

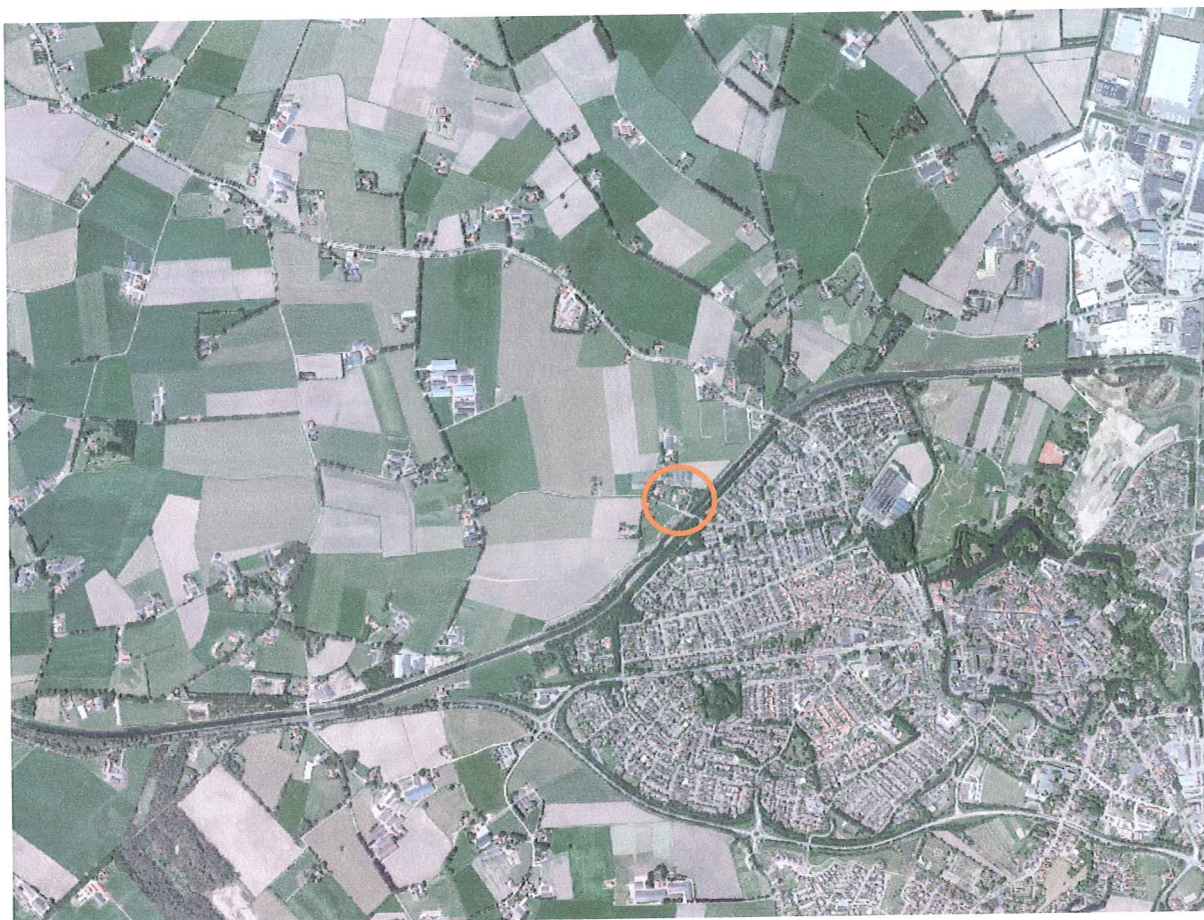
Natuurbank Overijssel is verzocht om dit vervolgonderzoek uit te voeren om antwoord te kunnen geven op de volgende vraag;

Zijn de gebouwen op het adres perceel Hartebroekseweg 74 in Groenlo in gebruik als verblijfplaats voor vleermuizen? Zo ja, waar verblijven deze dieren, om welke soorten gaat het en hoeveel vleermuizen verblijven er?

2. Beschrijving van het plangebied en de omgeving

Het plangebied bestaat uit een agrarisch erf met daarop een vijftal schuren. Deze zijn in gebruik als varkensstal. De stallen zijn gefaseerd gebouwd, waarbij de oudste stallen aan de wegzijde staan en de nieuwste stallen aan de westzijde van het erf staan. Alle stallen zijn met golfplaten gedekt. De gebouwen hebben geen topgevelbekleding. Bij alle stallen zijn gaten, kieren zo veel mogelijk gedicht om te voorkomen dat dieren zich toegang verschaffen tot de gebouwen, het dakbeschot of andere holle ruimtes. De gebouwen zijn in goede conditie en vertonen geen tekenen van verval. Dakbedekking is overal aanwezig.

Het plangebied ligt in het agrarische cultuurlandschap net ten westen van het dorp Groenlo. Het omringende cultuurlandschap is grootschalig en open. Opgaande beplanting in de vorm van laanbeplanting, houtsingels of -wallen en (kleine) bossen ontbreken in de directe omgeving (>1,8 km). Net ten oosten van het plangebied stroomt de Groenlose Slinge. Andere open wateren ontbreken nagenoeg, m.u.v. de stadsgracht van Groenlo. Deze ligt op ca 900m1 van het plangebied.

Af. 1. Ligging van het plangebied. het plangebied wordt met de oranje cirkel aangeduid.

Afb. 2. Begrenzing van het plangebied.

3.Methode

Het vaststellen of gebouwen gebruikt worden als vaste verblijfplaats door vleermuizen is geen sinecure. Vleermuizen kunnen gebouwen soms heel kort gebruiken (paarplaatsen of tijdelijke kraamkolonies) of soms heel lang (zoals winter- of zomerverblijven). Indien gebouwen door slecht één of enkele vleermuizen gebruikt worden als verblijfplaats, is dat meestal niet bekend bij eigenaren of omwonenden. In- en uitvliegopeningen zijn bij het gebruik door enkele vleermuizen ook niet altijd direct herkenbaar. Indien grotere aantallen vleermuizen gebruik maken van vaste in- en uitvliegopeningen worden deze visueel duidelijker zichtbaar. Kunstmatige verblijfplaatsen, zoals gebouwen, zijn vaak moeilijk tot niet te onderzoeken met behulp van (mini)camera, endoscoop of microfoon. Onderzoek met een batdetector levert vaak inzicht op in het gebruik van het plangebied om te jagen of om overheen te vliegen op weg naar jachtgebieden of verblijfplaatsen. Deze onderzoeksvorm levert dan ook nauwelijks informatie op over het feitelijke gebruik van de gebouwen als vaste verblijfplaats voor vleermuizen.

Om vast te stellen of de gebouwen in het plangebied in gebruik zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen zijn alle gebouwen minutieus visueel onderzocht. Daarbij is gelet op gebruikssporen nabij in- en uitvlieglocaties, mest en prooiresten (chitineschildjes). Bij de visuele inspectie is tevens gebruik gemaakt van een digitale minicamera (endoscoop). Het onderzoek is uitgevoerd op 12 januari 2011. Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van de gebouwen in het plangebied.

Afb. 3,4,5,6,7. Detailopnames van de gebouwen in het plangebied.

De stallen in het plangebied hebben een lage verwachtingswaarde m.b.t. de aanwezigheid van vleermuizen. Deze verwachting is gebaseerd op de volgende argumenten;

- De constructie van de nieuwe stallen maakt de spouwmuur ongeschikt voor vleermuizen om in te verblijven;
- De stallen zijn hermetisch afgesloten;
- Alle stallen zijn gedekt met golfplaten met daaronder hardschuimen isolatiepanelen. De tussenruimte is vanwege klimatologische redenen ongeschikt als verblijfsruimte voor vleermuizen;
- De stallen hebben geen houten- of ijzeren (damwand) gevelbetimmering.

4. Resultaten

Er zijn in- op en rond de gebouwen geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied. Ook zijn geen oude gebruikssporen, –mest of chitineresten gevonden in het plangebied. Met behulp van de endoscoop zijn enkele spouwmuren aan de binnenkant bekeken. De nieuwste (oostelijke) schuren zijn ongeschikt voor vleermuizen vanwege isolatie die direct aansluit op de buitenmuur. De oude schuur aan de oostzijde van het erf is niet toegankelijk voor vleermuizen. De stallen in het plangebied zijn niet voorzien van houten gevelbetimmeringen die in de zomerperiode geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaats. Alle stallen zijn voorzien van gladde dakisolatiepanelen. De ruimte tussen dak en dakisolatie is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

In alle schuren in het plangebied werden ten tijden van het onderzoek varkens gehouden. De praktijk laat zien dat bewoonde varkensstallen bijna nooit gebruikt worden door vleermuizen. Blijkbaar is de penetrante ammoniaklucht ook binnen in spouwmuren, in ventilatiekokers of dakbeschot dusdanig, dat vleermuizen er niet in willen verblijven.

5. Conclusie

Aanvullend visueel onderzoek heeft geen aanwijzingen opgeleverd dat er zich vleermuizen bevinden in het plangebied of dat de stallen fungeren als vaste verblijfplaats van vleermuizen. De gekozen onderzoeksmethode doet recht aan de onderzoeksverplichting en het voorzorgsbeginsel die de initiatiefnemer heeft in het kader van de Ff-wet. Zeker met betrekking tot vleermuizen, is er bijna geen onderzoeksmethode die 100% zekerheid biedt of er zich ergens in het plangebied een solitaire vleermuis bevindt. De stallen in het plangebied zijn niet in gebruik als zomer- of winterverblijf voor groepen vleermuizen.

Vanuit de Flora- en faunawet zijn er geen beperkingen om de stallen te slopen.

Ongeacht de uitkomst van dit vervolgonderzoek, houdt de initiatiefnemer de verplichting dat, indien er zich tijdens de sloop aanwijzingen zijn dat de gebouwen toch in gebruik zijn als verblijfplaats van vleermuizen (of andere beschermde soorten en/of bezette vogelnesten) de werkzaamheden gestaakt worden en er een oplossing gezocht wordt conform de Ff-wet.

Bijlage;
Alle 21 in Nederland aangetroffen vleermuissoorten.

Genus	Soortnaam	Habitat	Zomerverblijf	Winterverblijf	Verspreiding
Myotis	Watervleermuis	Watergebieden (plassen en waterwegen)	Boom	Bunker, groeve (boom)	Algemeen
	Meervleermuis	Water en moerasgebieden (Meren, waterwegen, weilanden)	Huis (boom)	Bunker, groeve (huis)	Plaatselijk algemeen
	Baardvleermuis	Bos	Boom	Bunker, groeve	Zeldzaam
	Brandt's vleermuis	Bos	Boom/huis	Bunker, groeve	Zeldzaam
	Ingekorven vleermuis	Agrarisch cultuurlandschap, Heide, bos	Huis (boom)	Groeve	Plaatselijk algemeen
	Franjestaart	Bos, agrarisch cultuurlandschap	Boom/huis	Bunker, groeve	Plaatselijk algemeen
	Bechsteins vleermuis	Bos	Boom	Bunker, groeve	Zeldzaam
	Vale vleermuis	Bos	Huis (boom)	Groeve	Zeldzaam
Nyctalus	Rosse vleermuis	Open landschap	Boom	Boom	Algemeen
	Bos vleermuis	Bos	Boom	–	Zeldzaam
	Grote rosse vleermuis	Open landschap	–	–	–
Eptesicus	Laatvlieger	Open landschap, polders	Huis	Huis (groeve)	Algemeen
	Noordse vleermuis	–	–	–	–
Pipistrellus	Gewone dwergvleermuis	Alle mogelijke habitats	Huis (boom)	Huis (groeve)	Algemeen
	Ruige dwergvleermuis	Alle mogelijke habitats	Huis/boom	–	Algemeen
Plecotus	Bruine grootoorvleermuis	Bos, kleinschalig cultuurlandschap	Huis/boom	Bunker, groeve	Algemeen
	Grijze grootoorvleermuis	Bos, kleinschalig cultuurlandschap	Huis (boom)	Bunker, groeve, huis	Zeldzaam
Vespertillio	Tweekleurige vleermuis	Agrarisch cultuurlandschap	Huis	–	Plaatselijk algemeen
Barbastellus	Mopsvleermuis	–	–	–	–
Rhinolophus	Kleine en grote hoefijzerneus	–	–	–	–